

W afrykańskim stylu

W Afryce Zachodniej istnieje sprawdzona metoda rozwiązywania konfliktów, której nazwa w świecie zachodnim nie kojarzy się zbyt dobrze – palawer. Palawer (z ang. *palaver*) oznacza długą bezsensowną dyskusję, czczą gadaninę, z której nie wynika nic konkretnego. W rzeczywistości „palawer” był i jest w tradycji afrykańskiej godną podziwu sztuką społeczną komunikacji. Mieszkańcy wioski gromadzą się pod baobabem, aby wspólnie znaleźć rozwiązanie konfliktu. Wszystko jest otwarcie omawiane i każdy zostaje wysłuchany, każdy może się wypowiedzieć. Każdy z mieszkańców jest ważny. Trzeba także odwołać się do przeszłości i przyjrzeć się korzeniom. Głos starszych ma istotne znaczenie. Pytania kierowane są nawet do przodków. Może minąć wiele dni, zanim wszyscy zostaną wysłuchani, wszystko będzie omówione, przejrane i rozważone. Palawer kończy się wówczas, gdy wszyscy mogą sobie nawzajem spojrzeć w oczy.

Europejczycy i Amerykanie mają tendencję do błyskawicznego rozwiązywania konfliktów w taki sposób, że wygrywają w nich lepsze argumenty lub po prostu silniejsza władza. Intelktualna debata odbywa się przy tym często według zasad walki; kończy się zwycięstwem jednej strony nad drugą.

W Afryce wygląda to zupełnie inaczej: palawer służy omówieniu problemu, dotarciu do jego istoty i osiągnięciu porozumienia, które będzie dobre dla wszystkich obecnych. Jego celem jest osiągnięcie harmonii i porozumienia między wszystkimi uczestnikami. Na Zachodzie często rozchodzimy się po krótkim czasie z ustalonym wynikiem, zaciskając jednocześnie pięści, by potajemnie sabotować ustalenia lub przy najbliższej okazji odplącić się zwycięzcy. Kiedy natomiast skończy się palawer, Afrykanie świętują, wyrażając swoją radość z faktu, że udało im się w pewnej konkretnej sprawie zjednoczyć. Cieszą się, tańczą i śpiewają, ponieważ nic ich już nie dzieli. Między ludźmi nie ma już miejsca na żadne złe uczucia; to one są źródłem wszelkiego zła i przyczyną wojen.

Langenstein, Bernhard, *Desiderata*, tredition 2017 r., s. 55 n.

IMPULS

Przeczytajcie, w jaki sposób można rozwiązywać konflikty. Dlaczego palawer jest tak fascynujący? Co chcielibyście z niego zaczerpnąć i zastosować w waszym życiu?